

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 193/22

U Luxembourg 1. prosinca 2022.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu C-699/21 | E. D. L. (Razlog za odbijanje zbog bolesti)

Nezavisni odvjetnik Manuel Campos Sánchez-Bordona smatra da velika opasnost za zdravlje tražene osobe može opravdati odgodu izvršenja europskog uhidbenog naloga, ali ne i odbijanje njegova izvršenja

Općinski sud u Zadru (Hrvatska) izdao je u rujnu 2019. europski uhidbeni nalog (u daljnjem tekstu: EUN) radi provedbe kaznenog progona protiv E. D. L.-a, s boravištem u Italiji, zbog počinjenja kaznenog djela posjedovanja opojnih droga u svrhu stavljanja u promet i prodaje, koje je počinjeno 2014. na državnom području Hrvatske. Iz psihijatrijskog vještačenja proizlazi da E. D. L. ima psihozu koja zahtijeva terapiju i da postoji velika opasnost od samoubojstva povezana s njegovim mogućim odlaskom u zatvor. Talijanski sud izvršenja EUN-a pokrenuo je pred Ustavnim sudom postupak za ocjenu ustavnosti zakona kojim se prenosi Okvirna odluka 2002/584/PUP¹ zbog sumnje da je protivan pravu na zdravlje zajamčenom talijanskim Ustavom. Ustavni sud uputio je Sudu zahtjev za prethodnu odluku kojim od njega traži da protumači Okvirnu odluku.

Talijanski ustavni sud pita može li se analogijom primijeniti sudska praksa započeta s presudom u predmetu Aranyosi y Căldăraru² na temelju koje, u iznimnim okolnostima, treba odbiti izvršenje EUN-a ako postoji opasnost da, zbog **općih i sustavnih nedostataka u državi članici izdavateljici**, tražena osoba može biti izložena nečovječnim i ponižavajućim uvjetima oduzimanja slobode (protivno članku 4. Povelje Europske unije o temeljnim pravima; u daljnjem tekstu: Povelja) ili postupku u kojem se ne poštuju pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje (članak 47. Povelje). Sud zahtijeva **razmatranje u dvije faze** kako bi se odredila vjerojatnost te opasnosti: kao prvo, treba utvrditi postojanje općih i sustavnih nedostataka u državi članici izdavateljici koji mogu ugroziti zaštitu temeljnih prava tražene osobe; kao drugo, treba provjeriti postoje li ozbiljni i opravdani razlozi zbog kojih se vjeruje da će ta osoba, zbog toga što će je se predati, biti izložena stvarnoj opasnosti od povrede njezinih temeljnih prava.

Nezavisni odvjetnik Manuel Campos Sánchez-Bordona u svojem današnjem mišljenju smatra da **u ovom slučaju treba preskočiti prvu od dviju spomenutih faza jer opasnost za zdravlje tražene osobe nije povezana s mogućim općim nedostacima u pogledu zdravstvene zaštite ili oduzimanja slobode u državi članici**

¹ Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o [EUN-u] i postupcima predaje između država članica (SL 2002., L 190, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 83. i ispravak SL 2013., L 222, str. 14.), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16., str. 169.)

² Presuda Suda od 5. travnja 2016. u spojenim predmetima [C-404/15](#) Pál Aranyosi i [C-659/15 PPU](#) Robert Căldăraru (vidjeti [CP 36/16](#)). Vidjeti također presude od 25. srpnja 2018., Generalstaatsanwaltschaft (Uvjeti oduzimanja slobode u Mađarskoj) ([C-220/18 PPU](#); vidjeti [CP 114/18](#)) i Minister for Justice and Equality (Nedostaci u pravosuđnom sustavu) ([C-216/18 PPU](#); vidjeti [CP 113/18](#)), od 15. listopada 2019., Dorobantu ([C-128/18](#)) i od 17. prosinca 2020., Openbaar Ministerie (Neovisnost pravosuđnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog) (spojeni predmeti [C-354/20 PPU](#) i [C-412/20 PPU](#); vidjeti [CP 164/20](#)).

izdavateljici, na što se nitko nije ni pozvao, nego s eventualnim nepostojanjem primjerenog liječenja konkretnog poremećaja od kojeg pati navedena osoba. **Stoga je dovoljno provjeriti hoće li traženoj osobi u državi članici izdavanja EUN-a biti zajamčena odgovarajuća zdravstvena zaštita.**

Osim toga savjetuje, ponovno ustrajući na tome da je **kamen temeljac sustava uspostavljenog u Okvirnoj odluci uzajamno povjerenje i priznavanje, a odbijanje izvršenja EUN-a treba biti iznimka od pravila**, da se – **umjesto da se sudskom praksom proširuje popis razloga za neizvršenje** – upotrijebe sredstava koja su državama članicama stavljena na raspolaganje u samoj okvirnoj odluci, kada se njome predviđa **moгуćnost odgode predaje tražene osobe, u iznimnim okolnostima, zbog ozbiljnih humanitarnih razloga**, kao što su ugroza života ili zdravlja tražene osobe (članak 23. stavak 4.).

Nezavisni odvjetnik kao alternativu stvaranju novog razloga za neizvršenje EUN-a predlaže slijediti put koji se nudi **člankom 23. stavkom 4. Okvirne odluke**, kojim se predviđa **način komunikacije između pravosudnih tijela izdavanja i pravosudnih tijela izvršenja**. Pravosudno tijelo izvršenja **tom komunikacijom, s jedne strane**, može dobiti od pravosudnog tijela izdavanja objašnjenja o zdravstvenoj skrbi dostupnoj u ustanovama za zadržavanje ili zatvorskim ustanovama, koja je u skladu sa zdravstvenim potrebama tražene osobe i, s druge strane, njome se tijelu izdavanja pružaju korisne informacije kako bi moglo razmotriti opasnost za zdravlje tražene osobe i, prema potrebi, odlučiti hoće li privremeno ili konačno povući EUN. **Velika opasnost za zdravlje tako postaje razlog kojim je uvjetovano odobrenje za izvršenje EUN-a i opravdava odluku o njegovoj odgodi.**

Nezavisni odvjetnik ističe da **odgoda mora biti privremena**, pa se EUN mora izvršiti čim nestanu humanitarni razlozi na kojima se odgoda temeljila. Ako se treba produžiti, uključena pravosudna tijela trebat će pronaći konkretna rješenja, a od predaje se može odustati jedino ako se premaši razuman rok.

Stoga predlaže Sudu da talijanskom ustavnom sudu odgovori da, **ako** pravosudno tijelo izvršenja smatra da **predaja tražene osobe koja boluje od teških i moguće neizlječivih kroničnih bolesti može tu osobu izložiti opasnosti od teškog narušavanja njezina zdravlja** (kao posljedica moguće povrede članka 3. – **pravo na integritet osobe** ili članka 4. – **zabrana mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kazne** – Povelje zbog **razloga koji se odnose na njezino vlastito zdravstveno stanje**), mora od pravosudnog tijela koje izdaje uhiđbeni nalog zatražiti **podatke koji isključuju postojanje takve opasnosti i, po potrebi, iznimno i privremeno odgoditi predaju te osobe** sve dok postoji navedena ozbiljna opasnost.

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća je nezavisnih odvjetnika predložiti Sudu u punoj neovisnosti pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Ostanite povezani!

